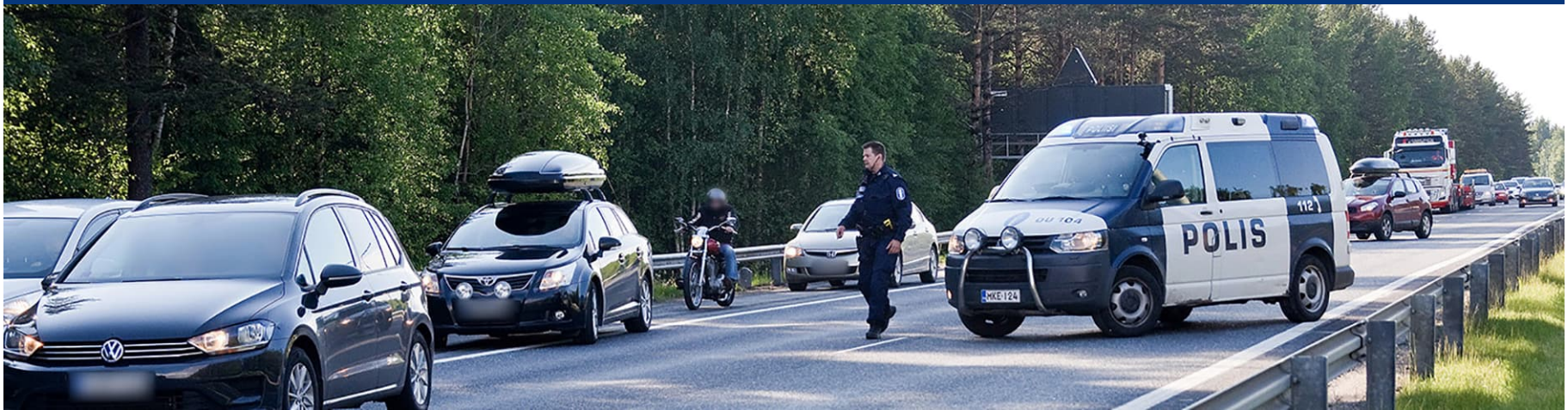
POLIISI
POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

Schengen-alueen kehittäminen

E 35/2024 vp

Tony Everhall, Poliisitarkastaja

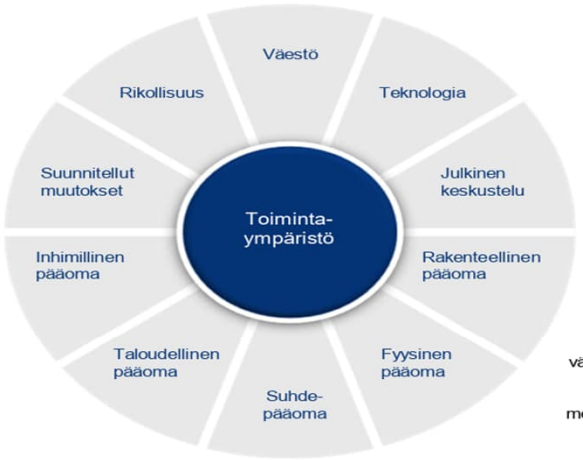
Muuttuva toimintaympäristö: Trendejä ja kehityssuuntia ”Ainoa pysyvä olotila on muutos”

POLIISI
POLIISIHALLITUS
Poliisistyrelsen
National Police Board

Toimintaympäristön trendejä

POLIISIN STRATEGIA 2024–2028

- Rikollisuus kansainvälistyy, kovenee ja digitalisoituu, sekä on jatkuvassa muutoksessa
- Hybridivaikuttaminen kasvaa, sisäinen ja ulkoinen turvallisuus limittyvät
- Kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön lisääntyminen ja yhteensovittaminen, kansainvälinen yhteistyö
- Ilmastonmuutos ja geopoliittiset riskit, sekä NATOn vaikutukset
- Polarisaation ja yhteiskunnallisen vastakkainasettelun kasvu
- Palvelujen sähköistyminen, tekoäly, digitalisaatio

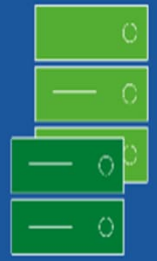
- Uusimuotoinen jengiytyminen ja nuorisorikollisuuden kasvu
- Valeuutisoinnin, informaatiovaikuttamisen ja kansalaistottelemattomuuden lisääntyminen
- Teknologian kiihtyvä kehitys ja datamäärän kasvu
- Kilpailu työvoimasta, osaamisen varmistaminen ja työnteontapojen muutos
- Muuttuvat väestötekijät: väheneminen, vieraskielisyys, yksin asuminen, ikääntyminen, kaupungistuminen, monipaikkaistuminen, syrjäytyminen

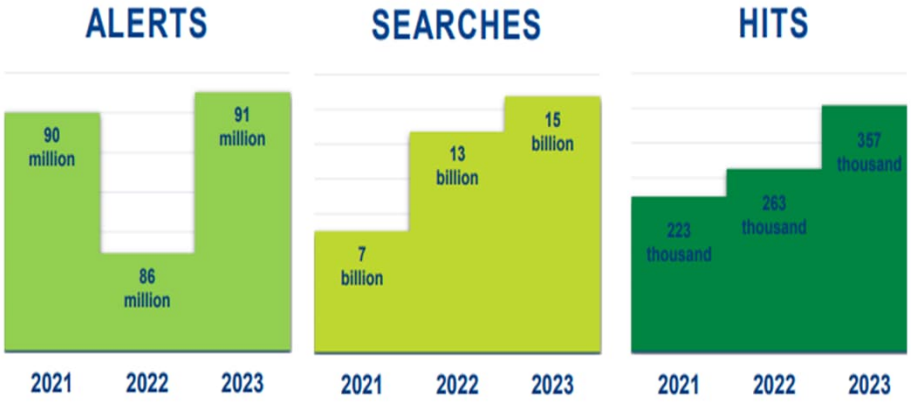
In 2023:

91 million alerts stored

15 billion searches performed

357 thousand reported hits

12 global trends that are shaping the future of policing

- Technological innovation & change
- Evolving criminal landscape
- Digitalization of criminal justice
- Shifting economic tides
- Digital transformation of finance
- The fourth industrial revolution
- War for talent & recruiting
- Generation Next
- Global mental health crisis
- Changing information & trust landscape
- The evolving international order
- Climate change

30 emerging issues law enforcement should continue to monitor

Advances in AI	IoT & sensors	Blockchain technology	Autonomous systems	Metaverse & VR/AR/ER
(Hyper) Connectivity	Quantum computing	Tech, legislation & ethics	Future of encryption	Electromagnetic forensics
Digitalization of crime scenes	Primacy of digital evidence	New ways of working	The future police officer	Next gen recruitment
Radicalization through gaming	Rise of non state actors	Digital vigilantism	Rise in public disorder	Social polarization
Social media & misinformation	Glocalization of crime	Economic downturn	Crypto & virtual assets	Energy storage breakthrough
Climate related policing	Green transition & crime	Greening policing	Shifting maritime routes	New migration patterns

Europol: Europolin monialaisen rikosuhkien torjuntafoorum **EMPACT**

- EU sisäinen turvallisuus vaatii yhteisiä lähestymistapoja, joista Empact on osoittautunut erittäin toimivaksi luoden yhteisiä eurooppalaisia toimintamalleja rikosten ennalta estämiseen ja torjuntaan. EMPACT painopisteet vastaavat kansallisia rikospainopisteitä. Kansallinen osallistuminen tehostaa kansainvälistä tiedonvaihtoa ja vahvistaa PTR yhteistyötä.

Sääntely edellyttää täytäntöönpanoa

- Lukuisia eri oikeus- ja sisäasioiden alaan kuuluvia poliisitoimintaa koskevia EU-säädöksiä, joita ei vielä täysimääräisesti täytäntööpantuna
  - Toiminta
  - Kansallinen sääntely
  - Koulutus
  - IT- tai muu infra

➢ Vuorossa Schengenin yleissopimuksen päivitystarpeiden arviointi

Tiedonvaihtojärjestelmät:
Schengenin tietojärjestelmä
Tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Schengenin tietojärjestelmä SIS

Schengenin tietojärjestelmä (SIS) on EU:n laajimmin käytetty ja tehokkain tietojärjestelmä. Se on tiedonvaihtojärjestelmä, jonka avulla Schengen-maiden viranomaiset tallentavat ja hakevat henkilö- tai omaisuuskuulutuksia.

SIS kuuluu tärkeimpiin kompensoiviin toimenpiteisiin vapaan liikkuvuuden alueen turvaamiseksi tukemalla kansallisten toimivaltaisten viranomaisten operatiivista yhteistyötä.

SIS-järjestelmän merkitys on Suomelle tärkeä, sillä yhä useampi rikos ylittää valtioiden rajat, ja se vaikuttaa kansainvälisesti ihmisten turvallisuuteen.

SIS-järjestelmää käyttävät poliisi, Tulli, rajavalvontaviranomaiset, viisumi- ja maahanmuuttoviranomaiset, oikeuslaitos, ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavat viranomaiset, Europol ja Eurojust.

SIS-kuulutukset ennen

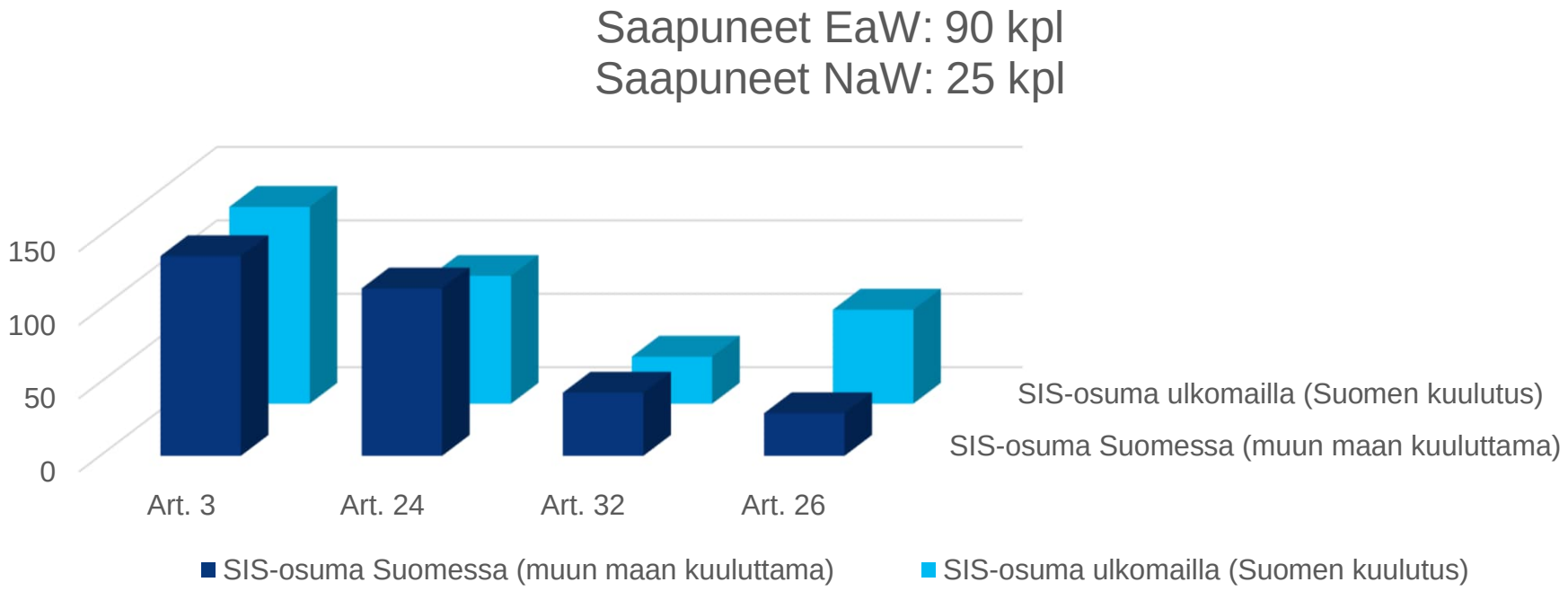
POLIISI
POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

SIS-kuulutukset nyt

POLIISI
POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

2023 SIS-tilastoja

Huomioithan, että viime vuosi oli tilastoinnin osalta vielä vajaa, sillä SIS Recastin muutokset (mm. art. 3 - kuulutus) tulivat voimaan vasta 7.3.2023.

POLIISI
POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

On tärkeää varmistaa OSA yhteisten tietojärjestelmien, kuten SIS, EES/ETIAS, Eurodac, VIS yhteentoimivuuden täytäntöönpano

- Mahdollistaa väärinkäytöksien torjunnan (biometrinen vertailu)
- Havaitaan useat eri henkilöllisyydet
- Taustajärjestelmien käytön tehokkuus lisääntyy eri viranomaisten välillä: Viisumi, Poliisi, Tulli, Raja, Traficom jne)
- Muuta: Prüm2 ja JIT

Paluut ovat keskeinen osa toimivaa Schengen-järjestelmää

Jäsenvaltioiden on tallennettava SIS-järjestelmään kuulutukset sellaisista kolmansien maiden kansalaisista, joista on tehty palauttamispäätös, jotta voidaan varmistaa, että paluuvelvoitetta on noudatettu, ja jotta voidaan tukea palauttamispäätösten täytäntöönpanoa. Palauttamispäätöksen tekemisen jälkeen SIS-järjestelmään on tallennettava viipymättä palauttamista koskeva kuulutus.

Palauttamis-päätös → Palauttamis-kuulutus → Henkilö poistunut Schengen-alueelta → Mahdollinen Schengen-maahantulo-kieltokuulutus voimaan

Toiminta palauttamiskuulutusten hittitilanteessa riippuu siitä, missä tilanteessa henkilö tavataan ja onko hän poistumassa maasta vai pyrkimässä maahan.

Toimenpiteet vaihtelevat, ns. ’’tyyppi-tilanteen’’ mukaan:

1. Suomen kuuluttama Suomessa (sisämaassa)
2. muun maan kuuluttama Suomessa / Schengen-sisärajalla
3. kuulutettu henkilö poistumassa Suomen Schengen-ulkorajalla
4. kuulutettu henkilö saapumassa Suomen Schengen-ulkorajalle / hakemassa viisumia

POLIISI POLIISIHALLITUS Poliisstyrelsen National Police Board

’’*Kolmansien maiden kanssa käytävissä keskusteluissa ja kumppanuuksissa paluiden ja palautuksien tulee olla keskeisesti mukana*’’ (s. 2)

- Schengen-alueen laittoman maahantulon ja maassa oleskelun torjunnan näkökulmasta kannatettavana voidaan pitää kaikkia sellaisia toimia, joilla pyritään tehostamaan toimivia palautusmekanismeja EU:n ja kolmansien maiden kanssa.
- Tulee huomioida ihmisoikeudet, kansainväliset sopimukset, EU-lainsäädännön velvoitteet ja oikeusvaltioperiaatteet.

Schengenin arviointi- ja valvontamekanismi

- Uudistettu
- Suomea koskevassa raportissa ilmeni useita parhaita käytänteitä
- Tärkeä mekanismi jonka avulla voidaan arvioida eri jäsenvaltioiden tilannetta ja edellytyksiä: tilanteessa jossa ilmenee vakavia puutteita, jäsenvaltiot voivat palauttaa sisärajatarkastukset väliaikaisesti

Kiitos